

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ

Katedra genderových studií

IVANA TAŠEVSKÁ

**Porovnání situace matek a otců pečujících o děti
formou střídavé péče v České republice**

Diplomová práce

Vedoucí práce: Ing. Petr Pavlík, Ph.D.

PRAHA 2011

ABSTRAKT

Rozpad rodiny není z genderové perspektivy neutrální záležitost. Převážnou měrou jsou děti po rozchodu partnerů svěřovány do výlučné péče jednoho z rodičů, a to matky. Zákon o rodině sice upravuje také jiné formy péče, ale v praxi se možnosti společné, nebo střídavé péče v České republice zatím příliš nevyužívají. V posledních letech je však patrná tendence tento stav změnit. V této souvislosti se ve veřejném prostoru objevují argumenty zastánců i odpůrců střídavé péče, ale poměrně málo pozornosti bylo dosud věnováno těm, komu má být primárně určena, rodičům. Těžištěm mého výzkumu proto bylo porovnání zkušeností mužů a žen starajících se o děti formou střídavé péče.

Konkrétně jsem chtěla zkoumat, zda stejně jako v zahraničí, i u nás prožívají oba rodiče tuto zkušenost rozdílně. Zda se například otcové setkávají s vysokou podporou okolí a netrpí finanční tísní, zatímco matky jsou převážně okolím za střídavou péči kritizovány a mohou pociťovat větší finanční tíseň. Můj výzkum byl explorativní a proto jsem se jej rozhodla postavit na výzkumných rozhovorech, které byly zaměřeny na zkušenosti obou rodičů, na materiální i sociální faktory, které by mohly jejich vnímání vlastní situace a její praktikování ovlivnit. Následná analýza ukázala, že jak materiální, tak sociální faktory ovlivňující prožívání „střídavého samoživitelství“ jednotlivcem vykazovaly rozdílné dopady na skupinu otců a skupinu matek. Stejně tak měl na ně rozdílný dopad vliv státních i nestátních institucí na skupinu žen a skupinu mužů.

KLÍČOVÁ SLOVA: rodina, genderové rozdělení rolí v rodině, mateřství, mateřská péče, otcovství, otcovská péče, rozpad partnerského svazku, střídavá péče